

gjøre Misgreb ved af daarlige Bevæggrunde at negte en Eftergivelse, vil det nok vise sig, at den funde Fornuft i Kommunen vil faae Overtaget og laste de Paagjældende ud af Sogneraadet. Naar saa dertil kommer, at § 4 i dette Forslag kunde blive vedtaget, da vilde de Fattige deri have et Værn, saaledes at de ikke mere end et Aar behøvede at staa paa egne Ben. Altsaa, Kommunen har, og jeg fremhæver det, for at det kan blive saa almindelig bekjendt som muligt, Ret til at eftergive. Seg er derfor fuldt paa det Nene med, at det maatte være rigtigt, at vi fik § 4 vedtagen som den staaar her, og jeg kunde endog saa være tilbøjelig til at gaa ned til en kortere Tid, i hvilken de skulle staa paa egne Ben. I den Tid, jeg var Medlem af Sogneraadet, benyttede vi vor Ret til at eftergive. Hver Gang jeg opdagede et Fattiglem, selv om jeg vidste, at han kun 1 Maaned eller 2 havde staaet paa egne Ben, sagde jeg: Det er paa Tide at eftergive ham Fattigunderstøttelsen, at han kan komme til at arbejde som selvstændig Mand; nu er det Selvstændigheden, han vil opnaa, og saa maa han hjælpes frem dertil snarest mulig. Seg tror ikke 12 Maanedere ere nødvendige; men det er en Udvei. Kunde vi faae dette Tidsrum indskrænket til noget mindre, skal jeg gaa med dertil.

Taug: Det undrede mig noget at høre det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Hage) tage Anstød af, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) fremsørte, at under visse Forhold var det helt ukristeligt at behandle en Mand saaledes eller saaledes. Det undrer mig meget, at det ærede Medlem, som regner sig med til den nye Pagts Menighed, saa vidt jeg veed, tager Anstød af dette, som i og for sig er fuldstændig korrekt. Hvad vilde dog det ærede Medlem og Andre, der tænke som han, sige, naar de tage Hensyn til, hvad der bydes i den gamle Pagts Menighed overfor Smaafolk? Der bydes noget helt Andet, end vor Lovgivning byder. Selv det, som her bydes, er jo kun Smaating mod, hvad der bydes. Men det vil maaske det ærede Medlem og Rigesindede kalde ufornuftigt. Det hedder i den gamle Pagt, at der som en Mand er bleven u selvstændig og i 7 Aar har tjent og maattet være hos en Anden, skal han gjøre ham selvstændig og lade ham faae af Faareflokken, af Gederne, og af Vinpersen, for at han kan leve som en selvstændig Mand. Hvad ville de Herrer sige dertil? Endvidere siger den gamle Pagt, at dersom en Mand er gaaet fra Gaard og Grund, skal det om 50 Aar gives tilbage til

hans Arvinger. Ingen maa samle store Godser, hvorved Andre forarmes. Det, ville maaske de ærede Medlemmer sige, er høist ufornuftigt. Men dog lægger den gamle Pagts Menighed meget strenge Straffe derpaa, naar den siger, at Enhver, som vover at modsætte sig det, hans Hus og Hjem skal være forbandet, og desuden fremhæver den paa mangfoldige Maader og søger at gjenneføre, at den Fattige skal ikke være den Riges Træl. Og dersom de tro paa Jesus af Nazareth, som man maa antage, da siger han jo: „Det er saligere at give end at tage“, og derfor kan jeg ikke forstaa den Modstand, her er fremkommen, mod at lade den Mand i maaske, og som maaske er kommen i maaske Naar formedelst Sygdom eller andre Omstændigheder, der ikke kunne tilskrives ham selv, blive hjulpen tilrette paa en saa billig Maade som ved dette Forslag. Thi hvad er det imod, hvad der kræves i den gamle Pagts Menighed. Vi have Jurister, som kjende Rømerretten, men de ere saa uvidende om Mose Ret, at det er strækeligt. De kjende Rømerretten, der er en haardhudet Krabat, som ikke kjender Menneftesfølelser. Men dersom de kjendte Mose-Ret, vilde de faae Oplysning om, at de ere komplet borte fra den.

Forniaanden (Høgsbro): Maa jeg bede det ærede Medlem om at vende sig til Formandspladsen.

Taug: Ja! Seg kan dermed være færdig.

Berteljen (Veile Amts 5te Valgkreds): Seg kunde have lyst til at sige et Par Ord om denne Sag. Seg kan ganske slutte mig til den ærede Forslagsstiller, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm), naar han siger, at der er en Strøm ude i Landet, der gaar i den Retning, at Smaamianden skal stilles saaledes, at han naar han har faaet Hjælp, ikke derfor berøves sine politiske Rettigheder. Det er Noget, som kommer frem i Amtsraad, i Kommunerne og allevegne, det er en Strøm, som gjør sig gjældende mere og mere, og som ogsaa har trængt sig herind og vil trænge ind atter og atter, indtil Spørgsmaalet bliver løst. Det staaar saaledes ude i Landet, at den, som er en hæderlig Mand i det Hele taget, men som af Forholdene tvinges henimod det Punkt, at han ikke kan naae længere uden at komme ind under det Offentlige, den Mand skal ikke nedsettes i en lavere Klasse. Der var en Ting, som kom frem fra den ærede Minister, og hvorfor jeg